

Lokalna akcijska grupa BARANJA

Imre Nagya 2

31 300 Beli Manastir

Zapisnik

Sastanak LAG-a Baranja

Datum održavanja :	01.08.2012. , početak u 10 sati
Mjesto održavanja :	Općina Petlovac, vijećnica
Tema :	Izrada Lokalne razvojne strategije (LRS) LAG-a Baranja

Dnevni red sastanka:

1. Predstavljanje članova LAG-a (tko je tko; razmišljanja i iskustva; važnost uključivanja ključnih dionika)
2. Važnost izrade LRS LAG-a Baranja
3. Aktualnosti vezano za LAG-ove u RH
4. Postojanje podloga za izradu LRS u vidu postojećih dokumenata
5. Važnost definiranja pravaca razvoja mikroregije
6. Sljedeći koraci: što je potrebno za proces izrade LRS

Prisutni predstavnici LAG-a Baranja i Udruge SLAP : Ivan Doboš, Lidija Dabić, Stanko Dabić, Sonja Vuković, Gordana Stojanović i Ante Vekić

Prisutni predstavnici općine Petlovac: Drago Dominić-načelnik, Zvonko Rusić, Kristina Živčec, Dijana Stjepanović, Blaženka Skeledžija

Ostali sudionici sastanka – potpisna lista u prilogu

Sažetak sastanka:

Sastanak je otvorio Drago Dominić, načelnik općine Petlovac koji je na početku sastanka predstavio članove LAG Baranja. U uvodu je naglasio da je Općina Petlovac vrlo aktivna u radu LAG Baranja, te je pozvao sve predstavnike sektora gospodarstva i civilnog sektora s područja općine Petlovac da se uključe u proces izrade lokalne strategije razvoja Baranje jer je to bitno ne samo za razvoj općine nego i njih kao gospodarstvenika ili civilnih udruga. Ivan Doboš, dopredsjednik LAG Baranja i gradonačelnik Grada Belog Manastira upoznao je prisutne s radom udruge LAG Baranja i LEADER metodom kao temeljem za izradu lokalne razvojne strategije Baranje.

Sonja Vuković iz Udruge za kreativni razvoj "Slap" iz Osijeka upoznala je prisutne o potpisanim ugovorom za izradu zajedničke lokalne razvojne strategije Baranje s udrugom "Naši ljudi" iz Mađarske iz sredstava EU fondova iz IPA programa prekogranične suradnje Mađarska-Hrvatska. Sonja je u svojoj prezentaciji predstavila proces izrade Lokalne razvojne strategije Baranje i aktualnosti vezano za LAG-ove u RH.

Gordana Stojanović iz Regionalne razvoje agencije–RRA upoznala je prisutne sa postojećim podlogama koje su osnova za izradu lokalne strategije razvoja Baranje i o važnosti definiranja pravaca razvoja mikroregije u budućem razdoblju, osobito nakon ulaska RH među članice EU. Nakon toga su prisutni pozvani da se predstave ostalim osobama na sastanku i upoznaju kojoj organizaciji pripadaju, te kako oni i njihova organizacija vide moguće pravce razvoja za općinu Petlovac. Sonja Vuković naglasila je da je ovo aktivna radionica i pozvala je sudionike da napišu u jednoj rečenici po čemu je Baranja prepoznatljiva. Nakon toga je otvorena diskusija.

U diskusiji su sudjelovali: Pavo Blažević, Blaženka Kalčić, Stjepan Grgan, David Požar, Branko Ružić, Josip Čosić, Gabriel Kanižaj, Tomislav Kolar, Željko Kolar, Mario Balent, Goran Bartolić i Sonja Vuković

Pavo Blažević, vlasnik poduzeća Unichrom iz Baranjskog Petrovog sela koje se bavi cestovnim prijevozom robe i vlasnik 10 ha nasada višnje, ističe da je Baranja postala poznata po nezaposlenosti i da ljudi više ne žele raditi jer je ljudski rad izgubio vrijednost. Istimje da se više puta javlja na natječaj IPARD programa za povećanje nasada u voćarstvu ali nije uspio ostvariti kredit.

Blaženka Kalčić, vlasnik OPG Kalčić iz Luča, bavi se voćarskom proizvodnjom jabuka. U svojoj diskusiji Blaženka ističe da je Baranja prepoznatljiva po svojim resursima i prednostima koje ima a to su: kvalitetno poljoprivredno zemljište za razvoj poljoprivrede pri čemu je posebna uloga poduzeća Belje, vodni resursi rijeke Drave i Dunava koji nisu dovoljno iskorišteni, Kopački rit i etno selo Karanac koji predstavljaju dobru polaznu osnovu i značajne resurse za razvoj ruralnog turizma što je potrebno dići na jednu višu razinu, te lovstvo i potencijali Hrvatskih šuma koji se također nedovoljno koriste. Ističe da nije sve tako crno, ali da je stvarni problem visoka nezaposlenost u Baranji, osobito mladih ljudi koji napuštaju ovo područje. Razvoj svog OPG vodi u proširenju kapaciteta proizvodnje jabuka i izgradnji skladišnih kapaciteta-hladnjače. U postojećoj situaciji, bez odgovarajućih skladišnih kapaciteta proizvođači jabuka su prisiljeni prodati svoje proizvode odmah s table. Tada su cijene niske jer je tržište preplavljenoj jabukama. Proizvođači su prisiljeni prodati jabuke po niskim cijenama koje odrede otkupljivači jer ih ne mogu skladištiti. Da imaju kapacitete za skladištenje mogli bi kasnije kada se na tržištu pojavi manjak jabuka, prodavati jabuke po višim cijenama. Zbog toga je potrebno da se proizvođači jabuka i drugog voća organiziraju i izgrade jednu hladnjaču a ne da svatko

rješava problem skladištenja za sebe. Izgradnjom zajedničke hladnjače većeg kapaciteta smanjili bi se pojedinačni troškovi proizvođača jabuka. Predlaže da se u suradnji s Hrvatskim zavodom za zapošljavanje organiziraju radionice za nezaposlene na kojima bi se nezaposleni osposobili za rad u voćnjaku. Naime, u Baranji postoji veliki broj voćnjaka i u vrijeme sezonskih poslova, rezidbe ili branja jabuke, teško je naći odgovarajuću radnu snagu za rad u voćnjaku.

Sonja Vuković upoznaje prisutne s projektom socijalne zadruge koji je pokrenula Udruga za kreativni razvoj "Slap" iz Osijeka s ciljem povećanja zapošljivosti u Osječko-baranjskoj županiji.

Stjepan Grgan, predsjednik športskog ribolovnog društva "Som" iz Petlovca, ističe kako Općina Petlovac ima značajne vodne resurse na rijeci Dravi.

Drago Dominić istaknuo je da su Općina Petlovac i Grad Belišće nominirali zajednički projekt uređenja ribnjaka na staroj Dravi u Baranjskom Petrovom Selu kao budućem turističkom odredištu koje će imati izgrađene biciklističke staze i šetnice. Naglasio je kako postoje i dodatne mogućnosti za korištenje vodnih resursa u općini.

David Požar, vlasnik OPG za proizvodnju povrća iz novog Bezdana, ističe da se proizvođači povrća susreću s problemom kao i voćari jer nemaju odgovarajući skladišni prostor za čuvanje svojih proizvoda.

Josip Čosić iz Baranjskog Petrovog sela, vlasnik je OPG "Ideal" i jedan je od većih proizvođača povrća u općini Petlovac. Istimje da se veći broj ljudi u Novom Bezdanu i Baranjskom Petrovom selu bavi proizvodnjom povrća budući da postoje vodni resursi koji su bitni u povrtarskoj proizvodnji. Drži da je povrtarsku proizvodnju u općini potrebno podići na višu razinu kroz prijave na natječaje iz sredstava EU fondova i tu očekuje pomoć općine.

Gabriel Kanižaj, vlasnik OPG iz Petlovca naglašava kako je problem Baranje nedostatak preradbenih kapaciteta, jer proizvodnja voća i povrća na manjim površinama ne osigurava dovoljno posla niti za sve članove vlastitog OPG-a. Naglašava da se bez preradbenih kapaciteta ne može ostvariti novo zapošljavanje. Zalaže se da se u strategiju razvoja Baranje svakako ugradi potreba za ulaganjem u preradbene kapacitete za preradu povrća i voća. Postavlja se pitanje tko ima finansijske kapacitete za takav projekt. Možda je rješenje u javno-partnerskim odnosima s jedinicama lokalne samouprave.

Tomislav Kolar i Željko Kolar su braća i bave se proizvodnjom povrća na relativno malim parcelama. Do sada se nisu javljali na IPARD natječaje. Ističu problem kako povećati vlastite oranične površine jer je zemlja u Baranji prepoznata kao najvredniji resurs za koji se svi bore.

Mario Balent predstavnik DVD Luč i vlasnik OPG ističe da je u strategiju potrebno ugraditi projekt zajedničkog ulaganja u opremu za DVD na području Baranje. U Belom Manastiru postoji Javna vatrogasna profesionalna postrojba koja izvrsno radi svoj posao i brine o gašenju požara na području cijele Baranje. Tijekom ljetnih mjeseci potrebno je organizirati preventivu protiv požara jer se povećava rizik od požara na poljima ječma i pšenice. Tada se vidi kakvom opremom raspolažu pojedina dobrovoljna vatrogasna društva i to je potrebno žurno obnoviti.

Goran Bartolić, vlasnik OPG koji se bavi proizvodnjom višanja na 6 ha i proizvodnjom kupina i kupinovog vina ističe problem niske razine informiranosti između pojedinih proizvođača u Baranji na vlastitom primjeru. Tako je i on tek prije dva tjedna saznao da u Općini Jagodnjak, koja je susjedna općina, postoji proizvođač višanja na 15 ha. Pa zar je trebalo tri godine da oni uspostave kontakt i da razmijene dosadašnja proizvodna i poslovna iskustva, a nalaze se na 10 km zračne linije. Za takve stvari neophodno je učiniti dodatne napore da se proizvođači u Baranji međusobno upoznaju. Oni nisu međusobna konkurenca, nego ih muče isti ili slični problemi. Izlaz vidi u povezivanju i umrežavanju

kroz zadrugu voćara ili povrtlara gdje će svatko zadržati svoju osobnost. Pri tome je potrebno uvesti standardizaciju proizvoda radi lakšeg zajedničkog nastupa na tržištu. Namjera mu je javiti je na IPARD natječaj za nabavku nove opreme za branje višanja i drži kako ne bi bilo loše da se proizvođači višanja međusobno udruže pa da kupe zajedničku mehanizaciju, a ne da svatko kupuje istu mehanizaciju samo za svoje potrebe.

Sonja Vuković naglašava kako je rješenje u udruživanju i stvaranju zadruga ili klastera. Tako postoji mogućnost da se udruže proizvođači voća iz Općine Petlovac s voćarima iz Općine Jagodnjak ili drugih općina s područja Baranje i izgradnja zajedničkih skladišnih prostora. Udruživanjem se postaje jači i jedino se tako može čuti vaš glas. Ako ste sami vaš glas je slabašan i jači će vas pregaziti. To i jeste jedna od ideja i prioriteta u izradi lokalne razvojne strategije Baranje – kako povezati i ojačati gospodarski sektor kroz umrežavanje. Isto vrijedi i za civilni sektor. Na području osječko-baranjske županije postoji registrirano preko 3.000 udruga. Umjesto da se međusobno udruže udruge koje imaju slične programe i tako postanu jače, te udruge se najčešće vrte projektima na razini općine koja ima mali proračun i dobivaju uglavnom samo neznatna sredstva za svoju djelatnost.

Gordana Stojanović i Stanko Dabić su upoznali nazočne o idućim koracima i što je potrebno učiniti u idućem razdoblju za proces izrade lokalne strategije razvoja Baranje.

Dovršeno u 12,20 sati.

Zaključci sastanka :

1. Ustanovljeno je tko su ključni dionici za razvoj LAG-a i naglašena je potreba šireg uključivanja
2. Mogući Pravci razvoja za općinu Petlovac su povrtlarska i voćarska proizvodnja, te turistička ponuda zasnovana na vodnim resursima rijeke Drava i kulturno tradicijskim vrijednostima naselja općine Petlovac.
3. Razmijenjene su aktualne informacije kako teče proces vezano za LAG-ove na nacionalnoj razini, a u kontekstu pristupanja RH u članstvo EU
4. Dogovoreno je korištenje svih dosad izrađenih dokumenata s područja mikroregije, ŽRS-a, i drugih dokumenata, radi bržeg prikupljanja informacija potrebnih za strategiju
5. Podijeljeni su zadaci vezano za „temeljnu analizu“ (uvodni dio strategije koji pruža ključne informacije o samom području) – Zvonko Rusić kao koordinator u Općini Petlovac omogućiti će uvid u sve potrebne podatke za Petlovac koji će se koristiti za izradu lokalne razvojne strategije Baranje, a Kristina Živčec, Dijana Stjepanović i Blaženka Skeležija će s ostalim članovima istraživačkog tima pribaviti sve potrebne podatke iz Općine Petlovac za izradu lokalne strategije razvoja Baranje, te podijeliti anketne upitnike i pomoći u njihovom ispunjavanju zainteresiranim poduzetnicima i predstavnicima civilnog sektora u predstavljanju svojih projektnih ideja.
6. Na sljedećem sastanku biti će rađena analiza potreba i sektorska SWOT analiza (za područje poljoprivrede i ruralnog razvoja svakako)

Zapisnik sastavila:
Lidija Dabić